

Werkstraf in uitvoering

Editie 19 | April 2018

Altijd wat te doen op een oude mijnenveger

Reclasseringswerker
Ruud Bexkens ging een
dag undercover

Fatimahuis Roosendaal
*'Wij bieden kwetsbare
mensen een plek'*

Reclassering Nederland

> TRAININGEN VOOR EXTERNE PROJECTEN

'We kunnen alles bespreken, als het maar leerzaam is'

DEN BOSCH Sinds eind vorig jaar geven projectbeheerders in de regio Zuid training aan contactpersonen van externe projecten. Hoe kun je werkgestraften ondersteunen, hoe ga je om met weerstand en welke rollen heb jij als contactpersoon? De eerste reacties zijn veelbelovend.

De Noord-Brabantse tak van Kringlooporganisatie Het Goed werkt al jaren met werkgestraften, maar de medewerkers merkten dat niet alle regels even helder waren. Groepsleider Lianne van Nuland: 'Als iemand zijn brood vergeten was, lieten we

hem toch even naar de supermarkt gaan. Zo weet je op een gegeven moment niet meer precies wat wel en niet kan.' Van Nuland kreeg inmiddels twee keer training. 'Het was ontzettend verhelderend. De cursusleider vertelde ons over de risico's die ontstaan als werkgestraften onder werktijd het terrein verlaten. Dat staan we dus nooit meer toe, ook niet bij hoge uitzondering.'

'Sinds de training pak ik dingen anders aan'

Eigen inbreng

Van Nuland en haar collega's volgden de training bij projectbeheerder Ed Scheltens, die sinds vorig jaar oktober de trainingen geeft. 'Het is onze taak als projectbeheerder ervoor te zorgen dat de contactpersonen hun werk zo goed mogelijk kunnen doen', verklaart hij. 'Daar hoort ook scholing bij.' Voor elke training stelt Scheltens een programma op, maar hij nodigt de deelnemers met klem uit ook zelf met

inbreng te komen. 'Sterker nog: dat heeft voorrang. We kunnen alles bespreken, als het maar leerzaam is. Tijdens de afgelopen training hebben we het bijvoorbeeld gehad over urenregistratie, maar ook over conflict-beheersing en het herkennen van verslavingen.'

Urenlijsten

Ook Peter Alessie van woonzorgcentrum De Hooghe Clock in Den Bosch volgde onlangs een training van Scheltens. 'We hebben over en weer onze ervaringen met werkgestraften gedeeld. Het is heel interessant om te horen hoe mensen van andere instanties met ingewikkelde situaties omgaan.' Sinds de training is hij bepaalde zaken anders gaan aanpakken: 'Ed benadrukte het belang van het aftekenen van de urenlijsten, dus daar let ik nu extra op. En ik laat niemand meer eerder naar huis gaan, zelfs geen kwartiertje.'

Relatiegeschenk

Scheltens leidt inmiddels ook collega's op tot cursusleiders. 'Ik zie het als een

De meeste trainingen vinden plaats op locaties van Reclassering Nederland.

relatiegeschenk voor de contactpersonen. Ik wil ze met de trainingen het gevoel geven dat ze gesteund worden. En het is ook in ons eigen belang, want het maakt ons werk uiteindelijk een stuk gemakkelijker.' De reacties die Scheltens ontvangt zijn positief: 'Meerdere deelnemers hebben aangegeven interesse te

hebben in een vervolgtraining. Daarover ben ik dus al aan het nadenken.'

> **Wilt u meer weten over de training in uw regio? Neem dan contact op met uw contactpersoon van de reclassering.**

Eigen inbreng is zeer welkom.

> CHECK

Ziekte en calamiteiten

LANDELIJK Wat als een werkgestrafte zich ziekmeldt of als er in het weekend sprake is van een calamiteit? We zetten de regels nog eens kort op een rij:

- Calamiteit in het weekend: bel met het calamiteitennummer dat u via uw contactpersoon van Reclassering Nederland gekregen heeft.
- Ziekmelding: de werkgestrafte moet zich ziekmelden bij de project-contactpersoon en bij Reclassering Nederland. Reclassering Nederland ontvangt ook het verpleegadres voor eventuele controle. Geef de ziekmelding dezelfde dag voor 9.00 uur door aan kantoor. In het weekend: geef het maandag voor 9.00 uur door aan Reclassering Nederland.

Ziekmeldingen en calamiteiten dienen geregistreerd te worden op de urenlijst. De bureaudienst werkstraffen is doordeweeks bereikbaar binnen kantooruren. Zij noteren de meldingen in het digitale dossier van de werkgestrafte.

> Liever digitaal?

Geef uw e-mailadres dan door via info@reclassering.nl

> DE STELLING

‘Je mag een werkgestrafte **best een keer belonen** met een uurtje eerder weg’

Ino Zweers, eerste kok bij Attent Zorg en Behandeling in Arnhem

‘Wij werken al ruim 10 jaar met Reclassering Nederland en we zijn altijd heel helder in onze afspraken. Eerder weggaan is geen optie. Als iemand goede inzet toont en zich verantwoordelijk gedraagt, kun je dat wel belonen door mee te denken. Mensen hebben vaak nog een baan naast de werkstraf. Lopen ze een keer vast en willen ze een dag ruilen, dan ben ik best bereid om daar naar te kijken. Maar de werkstraf zal er geen minuut korter van worden.’

Frank Swart, beleidsadviseur P&O bij Concern voor Werk in Lelystad

‘Daar ben ik het zeker niet mee eens. Een werkgestrafte moet altijd zijn uren maken. In die zin behandelen we ze niet anders dan onze collega’s, die kunnen ook niet zomaar een uurtje eerder weg. Dan moeten ze verlof opnemen. Wil je iemand met goede inzet belonen dan zou ik dat eerder na voltooiing van de werkstraf doen. Bijvoorbeeld door iemand die ZZP’er is een goede referentie mee te geven, of indien van toepassing een opdracht te geven.’

Wilbert Dericks, teamleider werkstrafunit regio Zuid

‘Hierover ben ik heel stellig: dat kan absoluut niet. De straf is opgelegd door de rechter en niet-gewerkte uren toch aftekenen is fraude. Tegelijkertijd is begeleiden mensenwerk en ben ik absoluut voorstander van het uiten van waardering. Bied de werkgestrafte bijvoorbeeld werkzaamheden waar hij goed in is of die hij leuk vindt. Verzorg een kop soep tussen de middag. Maar laat de werkgestrafte wel gewoon al zijn uren werken.’

> KORT

Nieuwe samenwerking met BAR-gemeenten

BARENDRECHT Reclassering Nederland werkt sinds maart samen met de BAR-gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) voor de uitvoering van werkstraffen. Unitmanager werkstraf regio Zuid-West Robin den Duijf: ‘De samenwerking is bijzonder soepel tot stand gekomen, binnen enkele weken. Het is mooi om te zien hoe deze gemeenten volledig vanuit het belang van de burger handelen.’ Arnoud van der Eerden is coördinator van het

domein Beheer en Onderhoud bij de BAR-gemeenten. Van enige terughoudendheid is volgens hem nooit sprake geweest. ‘Wij willen een inclusief domein zijn en mensen uit allerlei doelgroepen de mogelijkheid bieden om mee te lopen. Ook werkgestraften uit onze gemeenten bieden wij graag een kans.’ Ze worden tijdens hun werkstraf ingezet voor onderhoud van openbare accommodaties, bijvoorbeeld het gemeentehuis en sporthallen, en groenvoorziening.

Hierbij spelen de twee gemeentelijke werkbegeleiders een grote rol, benadrukt Van der Eerden: ‘Zij zorgen dat de kandidaten tijdens hun straf ook iets bijleren, bijvoorbeeld het bedienen van een machine.’

Reclasseringswerker krijgt werkstraf

Ruud Bexkens is reclasseringswerker

Twee van de drie kerntaken van het reclasseringswerk zijn mij bekend. Ik werkte eerst als adviseur en ben inmiddels toezichthouder. Regelmatig heb ik in mijn werk ook te maken met de Werkstrafunit. Ik had daar een beetje negatief beeld van: taakgestraften die niet al te hard werken. Maar zou dat echt zo zijn?

Om een goed beeld van de werkstraf te krijgen besloot ik om op onderzoek uit te gaan. Een dag meelopen met een werkmeester leek mij nog niet genoeg. Ik zou graag zelf willen ervaren hoe het is om een werkstraf uit te voeren als taakgestrafte. Ik mocht me op de afgesproken dag komen melden. En wel vóór 8 uur in de ochtend. Geen minuut

later, zo werd me duidelijk gemaakt. Op tijd reed ik het werkstraf-terrein in Venlo op en werd ik welkom geheten. Nou ja welkom... Parkeren op het terrein was alleen voor reclasseringswerkers toegestaan. Deze dag was ik dat niet. Binnen volgde een gesprek met de werkmeester. Drugs en alcohol waren verboden, geen probleem voor mij. Geen GSM, dat was

'Zij wisten niet dat ik eigenlijk reclasseringswerker ben'

echt een opgave. In de pauze werd ik door de werkmeester streng aangesproken toen ik op mijn telefoon keek.

Voorzien van veiligheidschoenen werd ik met het busje naar een landweggetje buiten het terrein gebracht. Daar waren de 'collega'-werkgestraften al bezig. Zij wisten niet dat ik eigenlijk reclasseringswerker ben. Met een grote kniptang en een handzaagje mochten we wildgroei in de berm wegsnoeien. Het resultaat van ons werk zagen de werkmeesters in één oogopslag. Tijdens het werk

raakte ik ook in gesprek met de werkgestraften. De één was stil en zei weinig. De ander was welbespraakt en maakte geen geheim van zijn crimineel verleden. Diversiteit was er ook: van een Poolse meneer die geen Nederlands sprak tot een medewerker van een bouwmarkt en een moeder van jonge kinderen.

De collega's-voor-één-dag spraken positief over de werkmeesters; ze waren streng maar rechtvaardig. Bovendien waren werkmeesters ook in voor een goed gesprek en af en toe een lolletje. Zo lang je als taakgestrafte maar je best deed, zou het wel goed komen met je werkstraf. De dag duurde behoorlijk lang. En dan maakte ik slechts 8 uurtjes, stel je eens voor als je 170 uur of meer moet maken. Door deze meeloopdag is mijn beeld van de werkstraf positief veranderd; het is aanpakken en het zijn lange dagen. De kantjes er vanaf lopen is er niet bij. En werkmeesters zijn strikt, maar ook echte people-managers.

> **Reageer op de column via info@reclassering.nl**

Altijd wat te doen op voormalige mijnenveger

HAARLEM Ooit ruimde marineschip de Naaldwijk mijnen op in de Noordzee, nu is het een varend monument dat het hele jaar door onderhoud nodig heeft. Werkgestraften helpen hierbij al 18 jaar naar grote tevredenheid.

Begeleider Gerbrand Janssen loopt trots door het ruim van het schip: via de kombuis langs de kajuiten naar de eetruimte. Het schip wordt "in de vaart" gehouden door een team bevlogen vrijwilligers. 'Op het schip is altijd wat te doen, we zijn hier zo'n 40 à 45 weekenden per jaar. Voor het onderhoud konden we wel wat extra handjes gebruiken en zo kwamen we via-via uit bij Reclassing Nederland.'

Boutjes sorteren

Sinds 2000 helpen elk weekend twee of drie werkgestraften mee. Gerbrand en een collega begeleiden ze. 'De meeste werkgestraften worden erg enthousiast als ze hier aan boord komen. Het is toch net wat spannender dan papier prikken.'

'Dit is toch net wat spannender dan papier prikken'

Maar ze moeten wel laten zien wat ze in hun mars hebben, we rennen niet de hele dag achter ze aan. En ook minder leuke taken zoals het schoonmaken van de machinekamer en het sorteren van boutjes horen erbij.'

Houten buitenkant

De Naaldwijk werd vanaf 1955 gebruikt om mijnen uit de Tweede Wereldoorlog van de Noordzeebodem te vegen. In 1996 schonk de marine het schip aan de Haarlemse

zeeverkenninggroep Prins Willem. De Stichting Vrienden van de Naaldwijk zorgt sindsdien dat het in authentieke staat behouden blijft. Geen sinecure, legt Gerbrand uit: 'Neem alleen al de buitenkant. Het schip is van hout, dus elke 3 à 4 jaar moet het volledig geschuurd en geschilderd worden.'

Automonteurs en meubelmakers

'Onze contactpersoon bij Reclassing Nederland weet inmiddels precies welke werkgestraften op het schip passen', stelt Gerbrand. 'Hier komen mensen die affiniteit hebben met techniek. Automonteurs, jongens van de scheepswerf, elektriciens. Een meubelmaker heeft ons heel goed geholpen bij het opknappen van de eetruimte.' Gerbrand probeert de werkgestraften altijd een project te geven waar ze een aantal weken mee aan de slag kunnen. 'Het afronden geeft voldoening. Zij hebben iets om trots op te zijn en wij zijn blij dat de klus geklaard is.'

Begeleider Gerbrand Janssen: 'Onze contactpersoon weet inmiddels precies welke werkgestraften op het schip passen.'

> UITGELICHT

Samenwerking sinds 1985

ROOSENDAAL De Fatimawijk is een oude volkswijk in Roosendaal. Voor veel ouderen in deze buurt is het Fatimahuis al bijna 60 jaar een vaste ontmoetingsplaats. Door omstandigheden moet het Fatimahuis het sinds enige jaren stellen zonder gemeentelijke subsidie. Dankzij de inzet van vrijwilligers konden de deuren van het Fatimahuis toch openblijven. Jac Bakx is actief als bestuurder van het Fatimahuis en beheerder van de bijbehorende stichting. 'We bieden huisvesting aan verschillende verenigingen en clubs. Er worden sociale, sportieve en culturele activiteiten georganiseerd,

zoals ouderengym, bingo, koersbal, biljarten, dansen, schilderen, toneel en handwerken. Om deze bijeenkomsten te faciliteren, werken wij met vrijwilligers en sinds 1985 met werkgestraften. Bijzonder is dat we diverse huishoudelijke werkzaamheden bieden voor werkgestraften met een 'rugzakje'. Ik ga het gesprek aan en probeer ze in hun tijd hier echt wat bij te brengen. Bijvoorbeeld over hoe ze met geld omgaan, of gewoon door ze te leren schilderen. Omdat wij een kleinschalig project zijn, kunnen we deze kwetsbare mensen een plek bieden om hun werkstraf in betrekkelijke rust uit te voeren.'

Jac Bakx zorgt voor begeleiding bij de activiteiten in het Fatimahuis.

> KORT

Werkplaats Schiedam naar compleet vernieuwd pand

SCHIEDAM De werkplaats in Schiedam (regio Zuid-West) is begin januari naar een compleet gerenoveerd pand aan de Bettoweg verhuisd. Teamleider Marco Bal: 'We waren na zestien jaar op de vorige locatie toe aan vernieuwing. De werkplaats is ingericht volgens de laatste normen, zodat we hier minstens tien jaar mee vooruit kunnen.' Het pand is voorzien van onder meer concentratieruimtes, een moderne geluidsinstallatie en beeldschermen met daarop actuele informatie. Daarnaast is het pand gelijkvloers en voorzien van een gehandicapententoilet. In de werkplaats wordt overpakwerk en inpakwerk uitgevoerd. Er is plek voor zo'n veertig werkgestraften.

Colofon

Werkstraf in uitvoering verschijnt drie keer per jaar in een oplage van 2400 stuks.

Redactie Reclassering Nederland:

Mieke Bauer, Nico Biesbrouck, Ina van der Giessen, Lonke Langenberg, Jolanda Moonen, Bjorn van Overveld, Richard Pieterse

Hoofdredactie Media & Communicatie, Reclassering Nederland

Tekst en eindredactie Lamar communicatie

Vormgeving Enof creatieve communicatie, enof.nl **Fotografie** Frank Penders

Drukwerk Drukkerij Libertas Pascal

Met dank aan Attent Zorg en Behandeling

(Ino Zweers), BAR-organisatie (Arnoud van der Eerden), Concern voor Werk (Frank Swart), De Hooghe Clock (Peter Alessie), Fatimahuis (Jac Bakx), Het Goed (Lianne van Nuland), Stichting Beheer Naaldwijk (Gerbrand Janssen).

Cartoonist: Johan van Zanten, studiooord.nl